

Budoucnost - vztahy k ní

Stačí se porozhlédnout po každodenních zkušenostech resp. po tom, jak se těchto zkušeností zmocňuje jazyk, a hned vidíme, v jakém rozporu s těmito zkušenostmi je náš ničím nedoložený předpoklad, že budoucnost je prázdná. K budoucnosti se vztahujeme:

každou akcí, neboť každá akce je zaměřena do budoucnosti

otázkou - neboť odpověď očekáváme v budoucnosti

čekáním a očekáváním - neboť splnění očekávání se nadějeme v budoucnosti

nadějí - neboť s nadějí očekáváme něco v budoucnosti event. budoucnost samu

plánováním - plán se přece týká toho, co teprve bude

předpovědí - ta se také týká toho, co teprve přijde

zvláštním případem akce je experiment: u pokusu se chceme dozvědět, jak to dopadne, tedy jak to bude (ale chybně to pak vykládáme v tom smyslu, že to tak je)

spoléhání na budoucnost samu resp. na to, co s ní, v ní a z ní přichází, je „víra“, ovšem v původním hebrejském smyslu

také negativní vztah k budoucnosti je tu významný, např. snaha něco odložit na později (čili budoucnost trochu pozastavit, pooddálit)

zvláštním případem negativního vztahu k budoucnosti je snaha žít jen v přítomnosti

někdy se dvojí odlišný vztah k budoucnosti dostává do napětí až konfliktu s jiným, např. když přehnaným aktivismem vytěsníme vědomí potřeby čekat (to právě znamená: nebrat budoucnost vážně v jejím přicházení)

(Písek, 030827-5.)